

Valsts kanceleja

Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.–2025. gadam uzraudzības padomes sēde

2024.gada 30.aprīlī plkst. 14.00 – 15.30

Valsts kanceleja

Darba kārtība

- 1) Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.-2025.gadam vidusposma izvērtējums
- 2) Plāna izpilde 2024. – 2025. gadā un plāna aktualizēšana
- 3) Aktualitātes atvērtās pārvaldības jomā

Valsts kanceleja

1) Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.-2025.gadam vidusposma izvērtējums

Valsts kanceleja

Ziņojuma izstrāde

- Vidusposma izvērtējums aptver plāna īstenošanu 2022. un 2023. gadā
- Informāciju sniedza visas ministrijas (izņemot Klimata un enerģētikas ministriju), Sabiedrības integrācijas fonds, “Latvijas Vēstnesis” (www.lvportals.lv), Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, Saeima un Valsts administrācijas skola
- Informāciju sniedza vairākas nevalstiskās organizācijas, tostarp Latvijas Pilsoniskā alianse, Latvijas Jaunatnes padome, «Sabiedrība par atklātību-Delna» un Latvijas Pašvaldību savienība
- **3** rīcības virzieni, **26** pasākumi
- **19** pasākumi pabeigti vai ir būtisks vai neliels progress, **7** pasākumi nav uzsākti

Valsts kanceleja

**1. rīcības virziens: Jēgpilna un efektīva sabiedrības līdzdalība
izsvērtu un kvalitatīvu lēmumu izstrādē**

Valsts kanceleja

1.1.

- # 1. apņemšanās: Stiprināt sabiedrības līdzdalības ietvaru un vairot izpratni par efektīvu līdzdalības procesu (I)
- VK turpināja **uzturēt nepieciešamību diskutēt** par sociālā un pilsoniskā dialoga turpmāko īstenošanu (nostiprināts kā VRP pasākums)
 - VK ar LPA atbalstu sagatavoja priekšlikumu Memoranda padomes kā pilsoniskā dialoga platformas stiprināšanai, ko atbalstīja valdība un Saeima – 200 000 EUR ik gadu
 - **VK virzītās izmaiņas regulējumā sabiedrības iesaistes nodrošināšanai** izdiskutētas ar ieinteresētajām pusēm un projekts nodots saskaņošanā, ko plānots noslēgt 2024.gada pirmajā pusē (23-TA-1199)
 - attiecīgi pēc tam būs iespējams **uzsākt darbu pie mācību pasākumu sagatavošanas**, nodrošinot satura atbilstību aktuālajam tiesiskajam regulējumam

1.2.

1.3.

Valsts kanceleja

1. apņemšanās: Stiprināt sabiedrības līdzdalības ietvaru un vairo izpratni par efektīvu līdzdalības procesu (II)

1.4.

- **regulāri notikušas līdzdalības labās prakses pēcpusdienas (27.06.2022., 01.03.2023., 06.07.2023.)**

1.5.

- Valsts kanceleja iecerējusi turpināt attīstīt TAP portālu, to skaitā, sabiedrības līdzdalības iespējas, attiecīgi nav plānots veidot citu platformu

Valsts kanceleja

**2. apņemšanās: Popularizēt sabiedrības līdzdalības iespējas,
tostarp jauniešu un NVO iesaisti**

Valsts kanceleja

2.1.

- VK **pastāvīgi** veic aktivitātes sabiedrības informēšanai par līdzdalības iespējām valsts pārvaldē
- Izglītības un zinātnes ministrija ar daudzveidīgām aktivitātēm **pievērš jauniešu uzmanību** līdzdalības iespējām

2.2.

- nozaru ministrijas nodrošina komunikāciju ar sabiedrību ikdienā, **skaidrojot pieņemtus lēmumus**
- informēšanai **par iespējām iesaistīties** pievēršama lielāka uzmanība turpmākajās aktivitātēs, nodrošinot aktīvāku sabiedrības pārstāvju līdzdalību un uzticēšanās paaugstināšanos
- jāpaplašina valsts pārvaldes sniegtā **satura piekļūstamība** dažādām sabiedrības grupām, tostarp ar īpašām informācijas uztveres vajadzībām, nodrošinot, ka oficiālo informāciju saņem un izprot ikviens sabiedrības loceklis
- izceļama **proaktīva rīcība, izveidojot interešu pārstāvības reģistrus**, tostarp Zemkopības ministrijā un Satiksmes ministrijā
- iztrūkst informācijas par pašvaldību īstenotajām aktivitātēm iedzīvotāju iesaistes sekmēšanai to darbā

Valsts kanceleja

2.3.

- Latvijā ik gadu **tiek atzīmēta Starptautiskā NVO diena**, izceļot nevalstisko organizāciju ieguldījumu sabiedrībai aktuālu jautājumu risināšanā

2.4.

- Atjaunota **Jauniešu Saeimas** norise, iepazīstinot jauniešu ar lēmumu pieņemšanas procesu Saeimā

2.5.

- Biedrības "Sabiedrība par atklātību-Delna" īstenotās aktivitātes **līdzdalības budžeta skaidrošanai un praktizēšanai skolās** ir nodrošinājušas sekmīgu pamatu līdzdalības budžeta ieviešanai Latvijas pašvaldībās no 2025.gada

Valsts kanceleja

3. apņemšanās: Stiprināt sabiedrības pārstāvniecību un dialogu ar sabiedrību lēmumu pieņemšanā ikvienā nozarē

Valsts kanceleja

3.1.

- vairākas ministrijas **aktualizējušas informāciju** par līdzdalības iespējām to tīmekļvietnēs

3.2.

- ministrijas un citas institūcijas **pazīst savus partnerus NVO pusē un tos iesaista** lēmumu izstrādes procesā, īpaši caur konsultatīvajiem formātiem
- **tiek praktizētas inovatīvas sabiedrības iesaistes metodes:** Finanšu ministrija, Veselības ministrija, Satiksmes ministrija, Uzņēmumu reģistrs rīkoja domnīcas, Kultūras ministrija divas reizes izmantoja deliberatīvo metodi, ar VK Inovācijas laboratorijas atbalstu rīkoti sprinti IZM, VID, VZD aktuālu jautājumu risināšanā, VK organizēja dialoga apļus par uzticēšanos
- sabiedrības iesaistei bieži izmantota TAP portāla funkcionalitāte

Valsts kanceleja

3.3.

- Finanšu ministrija nodrošināja virsvadību NVO iesaistei finansējuma plānošanā (vadlīnijas, kritēriji, uzraudzības komitejas darbs)
- ministrijas iesaistīja NVO atbilstoši finansējuma mērķiem

3.4.

- VK 2022.gadā (sadarbībā ar LPA) un 2023.gadā **rīkoja praktikumus**, iepazīstinot ar sabiedrības pārstāvju un NVO iespējām TAP portālā

3.5.

- KM sadarbībā ar Providus **rīkoja deliberatīvos pasākumus** (2)
- Providus apkopoja gūto pieredzi un dalījās ar labo praksi

3.6.

- drīzumā tiks pabeigti MK noteikumi par NVO darbības jomu klasifikāciju

Valsts kanceleja

2. rīcības virziens: Valsts institūciju darba sabiedrības interesēs atklātība un caurskatāmība

4. apņemšanās: Valstij sazināties ar sabiedrību saprotami un cilvēcīgā valodā, skaidrot lēmumus un sarežģītas tēmas, uzsverot ieguvumus

Valsts kanceleja

4.1.

E-kurss "Saprotama, vienkārša un skaidra valoda valsts pārvaldē – efektīva saziņa ar sabiedrību"

E-kurss "Saprotama, vienkārša un skaidra valoda valsts pārvaldē – efektīva saziņa ar sabiedrību" pieejams apguvei no 2023. gada decembra Valsts administrācijas skolas [MPS sistēmā](#)

Mācību mērķis: uzlabot valsts pārvaldes darbinieku prasmes sazināties ar sabiedrību

E-kurss sastāv no 6 lekcijām (45 min.)

Lekciju tēmas:

- uzticību veidojoša komunikācija valsts pārvaldē,
- rakstiskā saziņa,
- mutiskā saziņa,
- uzstāšanās prasmes,
- argumentācijas prasmes,
- vieglā un vienkāršā valoda.

Iespēja apgūt praktiskās iemaņas darbnīcā "Rakstiskās saziņas darbnīca"

Valsts kanceleja

4.2.

Plānā uzsvars veicināt valsts pārvaldes iestāžu un pašvaldību **informācijas un konsultāciju piekļūstamību un lēmumu uztveramību** iedzīvotājiem ar funkcionēšanas ierobežojumiem.

Piekļūstamības principu iedzīvināšana valsts pārvaldes komunikācijā ar sabiedrību

- Pilnveidots tiesiskais regulējums piekļūstamības jomā no 2025. gada 28. jūnijā
- **Valsts kancelejas** Valsts un pašvaldību tīmekļvietņu vienotās platforma ietver vienotus standartus piekļūstamības jomā
- 2022. gadā **Labklājības ministrija** sadarbībā ar «**Sustento**» un «**Apeirons**» izveidoja informatīvu video ar ieteikumiem piekļūstamas vides veidošanai

Piemēri:

- **Aizsardzības ministrijas** tīmekļvietnē “viegļās valodas” funkcija. Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku un Viegļās valodas aģentūru buklets “Kā rīkoties krīzes gadījumā” “iztulkots” vieglajā valodā
- **Satiksmes ministrijā** Mobilitātes, vienlīdzības un piekļūstamības konsultatīvā padome konsultē par mobilitātes jautājumiem pasažieru pārvadājumu jomā
- **Kultūras ministrijā** 2023. gadā Pētījums par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu piekļūstamību Latvijā

Valsts kanceleja

4.4.

Populārākās preses relīzes 2023. gadā

Satversmes tiesa [Sāk izskatīt lietu par normu, kas liedz tiesības uz vecuma pensiju personām, kuras pensijas pieprasīšanas brīdī nedzīvo Latvijā](#)

Labklājības ministrija [Izmaiņas sociālajā jomā 2023. gadā](#)

Finanšu ministrija [Pagarinās gada pārskata iesniegšanas termiņu maziem uzņēmumiem](#)

Centrālā statistikas pārvalde [2022. gadā vidējā alga pirms nodokļu nomaksas – 1 373 eiro mēnesī](#)

Labklājības ministrija [Šogad pensiju indeksācijā tiks piemērots koeficients 1,0640](#)

Avots: lvportals.lv

Aktīva un iekļaujoša komunikācija ar iedzīvotājiem un informācijas nodošana sabiedrībai mūsdienīgā un saprotamā veidā

- **Ekonomikas ministrijas** ikgadējie informatīvie pasākumi arī reģionos par politikām un atbalsta programmām uzņēmējiem un sabiedrībai (2022: 4, 2023: 4 reģionālie forumi uzņēmējiem par plānoto atbalstu).
- **Kultūras ministrijas** iknedēļas jaunumu saņemšana (parakstījušies 1779 cilvēki), sociālajos tīklos Facebook ir 10 888, X ir 4 476, Instagram ir 2 460 sekotāji.
- **Veselības ministrija** Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls un Nacionālais veselību veicinošo skolu tīkls (pašvaldību un izglītības iestāžu izpratne), www.esparveselibu.lv
- **Labklājības ministrijas** organizētā erudīcijas spēle skolēniem «Lielā Eiroviktorīna»
- **LV portāla** unikālie apmeklētāji 2023. g. **vidēji mēnesī** bija **251 232** (2022. gadā – 275 292). Pēc *Google Analytics* datiem 2023. g. **39%** skatījumu bija **skaidrojumiem**, **40%** **e-konsultācijām**.
- **Valsts meža dienests** publicē preventīvu, iedzīvotājiem noderīgu informāciju
- **Valsts pārvaldes dalība festivālā LAMPA** un līdzīgās aktivitātēs, kur tiek skaidrots valsts pārvaldes darbs sabiedrības labā

Valsts kanceleja

e.lieta

Laipni lūdzam Latvijas Atvērto datu portālā!

Aicinām iepazīties ar portāla saturu un iespējām! Portāla datu publicētāji ir valsts iestādes vai organizācijas, kas pilda valsts funkcijas. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem, atvērto datus iestādes publicē pēc savas iniciatīvas.

860

DATU KOPAS

101

PUBLICĒTAJI

Kopbudžeta apskats

5. apņemšanās: Veicināt datu pieejamību un saprotamību, palielinot iedzīvotāju iespējas izmantot tos un veidot datus balstītus risinājumus

Valsts kanceleja

5.1.

5.2.

Skola 2030 un
Zvaigzne ABC
mācību materiālos
uzdevumi, kuros
tiek izmantoti CSP
digitālie risinājumi

Sabiedrībai nozīmīgu datu, tostarp atvērto datu, saprotamība un plašāka izmantošana. Atvērto datu izmantošanas prasmes un piemēri.

- Nozaru datus **komunicē sabiedrībai** oficiālajās tīmekļvietnēs, sociālo mediju tīklos, nozaru specializētās tīmekļvietnēs (elieta.lv anonimizēti nolēmumi/**Tieslietu ministrija**), no sociālajiem medijiem maz tiek izmantots *LinkedIn*
- Ar preses reližu, infografiku un vizuālu materiālu, video pamācību starpniecību iestādes datus un procesus **skaidro sabiedrībai**. Piemēram, FM vizualizācijas par budžetu www.fm.gov.lv/lv/kopbudzeta-izpilde u.c.
- Galvenie **valsts līmeņu datu avoti** - Atvērto datu portāls data.gov.lv vai oficiālās statistikas portāls stat.gov.lv
- Iestādes turpina un **VARAM** aicina **atvērt jaunas datu kopas Atvērto datu portālā** (piemēram, **VID** atvēra **12** datu kopas **divos gados, Uzņēmumu reģistrā, labklājības nozarē** daudz jaunu kopu); oficiālajā statistikas portālā **datu kopas**, kas veidotas **iestādēm sadarbojoties**
- **Valsts zemes dienesta semināri** ar iestādes datu izmantošanu, dalība universitāšu konferencēs, LAMPA u.c. sabiedrības informēšanas pasākumi
- **Patentu valdes datu bāzēs** atrodami dati par izgudrojumiem, preču zīmēm un dizainparaugiem
- Iestādes savus datus lieto apmācībās, konferencēs, lekcijās mērķauditorijām (preču ražotājiem, pašvaldībām, ārstiem, nozares asociācijām u.c.), publiskos pasākumos ar nozares pārstāvjiem, hakatonos
- VARAM un LATA **datu hakatoni** (kultūras joma, skolēniem, par kibernetiķi)
- **Veicināti skolēnu datu lietošanas paradumi (CSP, Patentu valde, VARAM, VZD)**
- **Publiskās pārvaldes digitālā akadēmija** uzsāka darbu 2023. gada nogalē, plānotas mācības par datu analītiku, lietošanu
- Maz informācijas par datu plašāku izmantošanu, īpaši par lielajiem datiem, maz piemēru atvērto datu izmantošanai

Valsts kanceleja

Sabiedrībai nozīmīgu datu pieejamība noteiktās jomās

5.3.

Informācija par valstij
un pašvaldībām
piederošiem
nekustamajiem
īpašumiem

Valsts amatpersonu
deklarācijas

Valsts un pašvaldību
institūciju amatpersonu
(darbinieku) atlīdzība
un skaits

Valsts un pašvaldību
budžetu izlietojuma
dati

Plašsaziņas līdzekļu
īpašumtiesību
informācijas pieejamība
sabiedrībai

Valsts kanceleja

3. rīcības virziens: Pašvaldību atvērtība un iedzīvotāju iespējas iesaistīties savas pašvaldības darbā

Valsts kanceleja

6.1.

6.2.

6.3.

6. apņemšanās: Veicināt atvērtību - iedzīvotāju iesaisti un līdzdalību - pašvaldības

- VARAM veic nozīmīgu informatīvu darbu pēc jaunā Pašvaldības likuma stāšanās spēkā, it īpaši par **iedzīvotāju padomēm** un **līdzdalības budžetu**
- VARAM darbu ar aktivitātēm atbalsta nevalstiskās organizācijas kā Providus, LPS, Delna
- nepieciešams noskaidrot pašvaldību praktisko pieredzi līdzdalības iespēju īstenošanā, vienlaikus izmantojot iespēju vērst pašvaldību uzmanību uz atvērtības standartu nozīmību un līdzdalības sekmēšanu

Valsts kanceleja

2) Plāna izpilde 2024. – 2025. gadā un plāna aktualizēšana

Valsts kanceleja

4.3.

Atvērtības kampaņa 2025 – plānā paredzētais

- 13 (14*) nozaru projekti + 1 VK projekts = kopā 15
- Katra **nozare izvēlas aktuālu tēmu**, kuru ir svarīgi plašāk skaidrot sabiedrībai un kura ir būtiska Latvijas ilgtspējīgai attīstībai.
- Katram projektam izvēlas **divus vēstnešus** – vadošs **ministrijas pārstāvis** un **pilsoniskās sabiedrības pārstāvis vai eksperts**
- [LV portāls](#) veido skaidrojumu sēriju par šī projekta tēmām
- Komunikācijas aktivitātēs iesaista arī citus interneta plašsaziņas līdzekļus, kurus lieto plašāka sabiedrība vai mērķauditorija

* Pēc plāna apstiprināšanas izveidota Klimata un enerģētikas ministrija

Valsts kanceleja

Atvērtības kampaņa 2025 – ministriju tēmas

Aizsardzības ministrija	Visaptverošas valsts aizsardzība, dezinformācija, valsts aizsardzības dienesta ieviešana, militārās infrastruktūras attīstība
Ārlietu ministrija	Ukraina, ANO Drošības Padomes lobija kampaņa, rūpes par Latvijas cilvēkiem pasaulē, valsts un iedzīvotāju drošība
Ekonomikas ministrija	Cilvēkkapitāla attīstība un inovācijas, būvniecības process, ilgtspējīgu produktu ekodizains
Finanšu ministrija	Efektivitāte un laba pārvaldība publiskajā sektorā, cīņa pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pāreju uz digitālo grāmatvedību, iepirkumu process, Pašatteikušos personu reģistrs
Kultūras ministrija	Vienotības sociālās atmiņas izpratne sabiedrībā, Kultūras loma ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā
Satiksmes ministrija	Iedzīvotāju ikdienas pārvietošanās paradumu maiņa, ilgtspējīga mobilitāte, <i>Rail Baltica</i> projekta īstenošana, visiem droša satiksme
Veselības ministrija	Zāļu pieejamības uzlabošana, veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošana prioritārajās jomās (onkoloģija, mātes un bērna veselība, sirds un asinsvadu slimības, psihiskā veselībā).
Zemkopības ministrija	Zeme, mežs un ūdeņi – Latvijas vērtība Kas izaug Latvijas laukos Ikdienā pieejama pārtika par konkurētspējīgām cenām

Valsts kanceleja

Atvērtības kampaņa 2025 – diskusija par tēmām, norisi un ieguvumiem

- **Ievadvārdi**

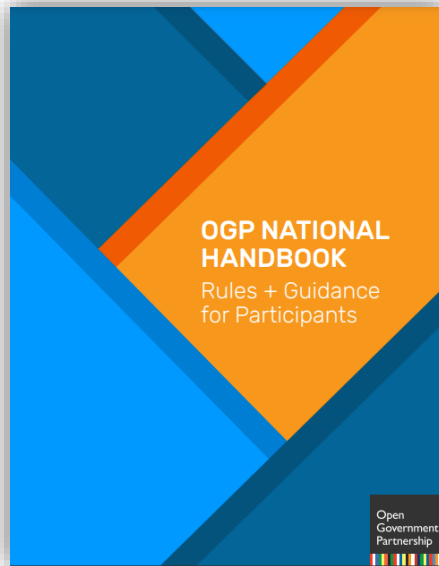
Reinis Grāvītis, Valsts kancelejas
Komunikācijas departaments

- **Viedokļu apmaiņa, papildu informācija**

Uzraudzības padome

Valsts kanceleja

[OGP National Handbook Rules and Guidance for Participants](#)

Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.-2025.gadam aktualizēšana

- Atvērtās pārvaldības partnerības rokasgrāmatā paredzēta iespēja dalībvalstīs veidot divu vai četru gadu rīcības plānus.
- Latvija izvēlējās četru gadu rīcības plānu.
- Šādā gadījumā, nonākot pie divu gadu atzīmes, obligāti jāiziet plāna aktualizācijas process (*mandatory refresh period*).
- Aktualizācijas procesā valsts var lemt pārveidot apņemšanos (piemēram, iekļaut jaunu rezultatīvo rādītāju) vai iekļaut jaunas apņemšanās atbilstoši esošajai situācijai un vajadzībām.
- Piedāvājam vidusposma izvērtējuma ietvaros aktualizēt plānu, vienkāršojot procesus.
- Atjaunotais rīcības plāns (*the refreshed action plan*) jāiesniedz OGP ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc divu gadu atzīme, proti, **līdz š.g. 28. jūnijam**.

Valsts kanceleja

Pasākumi, kuru izpildei jāpievērš uzmanība 2024.-2025. gados

Izpilde nav uzsākta vai notiks 2024.-2025. gados:

- Ietvara dokuments par sabiedrības līdzdalību un pilsonisko dialogu
- Mācību pasākumi par efektīvu un jēgpilnu sabiedrības līdzdalību
- Sabiedrības līdzdalības digitālā platforma
- Deliberatīvo diskusiju modelis un diskusijas tālākā attīstība
- Metodiskie materiāli pa saziņu ar sabiedrību (apkopo, izplata)
- Valsts un pašvaldību budžetu izlietojuma dati
- Atvērtības standartu iedzīvināšana pašvaldībās
- Regulāras pašvaldību darbinieku pieredzes apmaiņas, t. sk. par līdzdalības jautājumiem

Izpilde ir daļēja un pasākumi jāstiprina:

- Pašvaldības iedzīvotāju līdzdalības stiprināšana
- Efektīvas un mūsdienīgas sabiedrības līdzdalības pieejas
- Datu izmantošana praksē un datu izmantošanas prasmju veicināšana

Valsts kanceleja

3) Aktualitātes atvērtās pārvaldības jomā

Valsts kanceleja

Uzraudzības padomes locekļu izvirzītās aktuālās tēmas

- pilsoniskais dialogs
- labās prakses piemēri
- atvērtie dati, augstvērtīgās datu kopas

Valsts kanceleja

Rīkojuma aktualizācija

- Valsts kanceleja plāno aktualizēt rīkojumu par plāna uzraudzības padomes sastāvu
- Lūdzam informēt par izmaiņām (vārds, uzvārds, amats, e-pasts) Valsts kanceleju **līdz 17.05.2024.**

Valsts kanceleja

Atvērtās pārvaldības partnerības izaicinājums

Atvērtās pārvaldības partnerības izaicinājums (*The Open Gov Challenge*, [saite](#)) – kohortas tipa aktivitāte, izvēlas vienu jomu 5 gados

OGP sekretariāta piedāvātā tēma:

Līdzdalības budžeta ieviešana Latvijas pašvaldībās

THE OPEN GOV CHALLENGE

Valsts kanceleja

www.mk.gov.lv/lv/atverta-parvaldiba